

Talousarvion 2023 tiivistelmä

Helsinki

Sisällys

- 4 Pormestarin katsaus
- 6 Kunta-Helsingin talousarvion 2023 avainlukuja
- 8 Kaupungin talous
- 10 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen vaikutus kaupungin talouteen
- 11 Kaupunginkanslia
- 12 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- 13 Kaupunkiympäristön toimiala
- 14 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- 15 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- 16 Investoinnit
- 22 Tulos- ja rahoituslaskelmat
- 28 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, suoritettavat
- 29 Kaupunkiympäristön toimiala, suoritettavat
- 30 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, suoritettavat
- 31 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen suoritettavat
- 32 Talousarvion 2023 avainlukuja

Pormestarin katsaus

Hyvä lukija,

Helsingin kaupunki jatkaa vuonna 2023 vastuullista taloudenpitoa, joka huomioi ympäröivän maailmantilanteen ja tulevien vuosien epävarmuudet. Vuosille 2021–2025 laadittu kaupunkistrategia Kasvun paikka on vahvasti ohjannut myös strategiakauden toisen talousarvioehdotuksen valmistelua.

Malli, jossa pormestari ei julkaise omaa pohjaesitystään ennen varsinaisia neuvotteluita on uusi ja saanut osakseen myös kritiikkiä. Kritiikkiä tärkeämpää ovat kuitenkin neuvottelut, jotka käynnistyvät samoista tilastollisista lähtökohdista yhdessä kaupunginhallituspuolueiden kesken. Kuten edellisenäkin vuonna, myös vuotta 2023 koskevan budjettiesityksen neuvotteluiden lähtökohtana toimivat talous- ja suunnitteluosaston laskelmat taloudellisesta liikkumavarasta. Virkavalmistelun pohjalta käynnistynyt keskustelu nosti laaja-alaisesti esiin erilaisia näkemyksiä, joita lähdimme yhteensovittamaan ja lopullinen vuoden 2023 budjettiesitys on laadittu yhdessä neljän pormestaripuolueen ja RKP:n kanssa.

Nykytilanteessa, jossa talousnäköymät synkkevät ja kaupungin verotulot supistuvat merkittävästi valtion sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen seurauksena, on kaupunginvaltuuston talousraamin noudattaminen entistä tärkeämpää. Valtakunnallisen sotepe-uudistuksen myötä Helsingin budjetointiprosessi on jakautunut kahteen erilliseen osaan: niin sanottuun kunta-Helsingin budjettiin ja valtiorahoitukseen sotepe-budjettiin.

Budjettiesityksessä vuoden 2023 käyttömenojen kasvu noudattaa strategian vastuuperiaatetta ja perusuran ylittävät menolisäykset on perus-

teltu liikkumavaraa tuovilla tuottavuustoimilla. Strategiakauden investoinnit on mitoitettu niin, että odotamme alijäämätavoitteen toteutuvan valtuustokauden aikana, joka mahdollistaa investointien jatkumisen lähellä ennätystasoa 893 miljoonalla eurolla.

Entistä parempaa Helsinkiä ei kuitenkaan saavuteta pelkillä rakennus- tai infrainvestoinneilla. Minulle on alusta asti ollut tärkeää panostaa helsinkiläisten arjen palveluihin ja ratkoa työvoiman saatavuuden haasteita. Valitettavasti kuntien toimet eivät kuitenkaan yksin riitä, vaan todelliset tulokset saavutetaan kansallisen tason uudistuksilla. Teemme kuitenkin voitavamme nykyisillä työkaluilla.

Vuonna 2023 henkilöstöetuja ja palkitsemista vahvistetaan 10 miljoonalla eurolla, josta 7 miljoonaa kohdennetaan kunta-Helsingin palkkahitysohjelman jatkamiseen, kiinnittäen erityistä huomiota matalapalkkaisimpiin työntekijäryhmiin ja aloihin, joissa työvoiman saatavuuden haasteet ovat suurimmat.

Panostuksia kaupunkilaisten palveluihin ja hyvinvointiin jatketaan myös muilla toimialoilla. Kasvatuksen ja koulutuksen osalta muutos on merkittävä, sillä kasvua on yhteensä noin 68 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa viiden prosentin korotusta vuoteen 2022 verrattuna. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla määrärahat kasvavat vuoden 2022 tasosta 8,8 miljoonaa euroa eli 4,4 prosenttia. Kaupunkiympäristön toimialalle osoitetaan 4,3 miljoonaa euroa lisämäärärahaa, joka painottuu kaupunkiympäristön kunnossapidon ja turvallisuuden sekä perustoiminnan resurssien varmistamiseen.

Vaikka budjettiesityksestä on nähtävissä, että Helsingin talous on vahvalla pohjalla, ei tuhlailulle ole sijaa. Vastuullisella linjalla on jatkettava erityisesti epävarmoina aikoina, jotta joustovaraa löytyy myös pahan päivän varalle. Talous on myös turvallisuuskysymys.

Juhana Vartiainen
pormestari

Kunta-Helsingin talousarvion 2023 avainlukuja

Kaupunkistrategian taloustavoitteiden toteutumista mitataan kunta-Helsingin lukujen pohjalta.

Vuosikate
786 miljoonaa euroa

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää juoksevien menojen jälkeen käytettäväksi

Investointien tulorahoitusprosentti
88,9 %

Tulorahoituksella rahoitettavan osuuden suuruus kaupungin vuotuisista nettoinvestoinneista

Ulkoiset toimintamenot
2,8 miljardia euroa

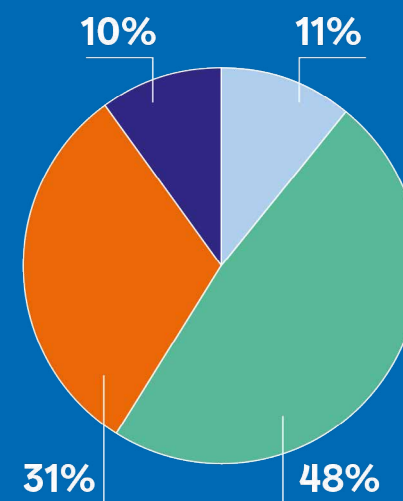
Investoinnit
893 miljoonaa euroa, sisältäen liikelaitokset

Kunnallisveroprosentti
5,36 %

Kunnallisveron tuotoksi v. 2023 arvioidaan 1,1 miljardia euroa. Sotepe-uudistus pienentää kunnallisveroprosenttia.

Toimintamenot milj. euroa

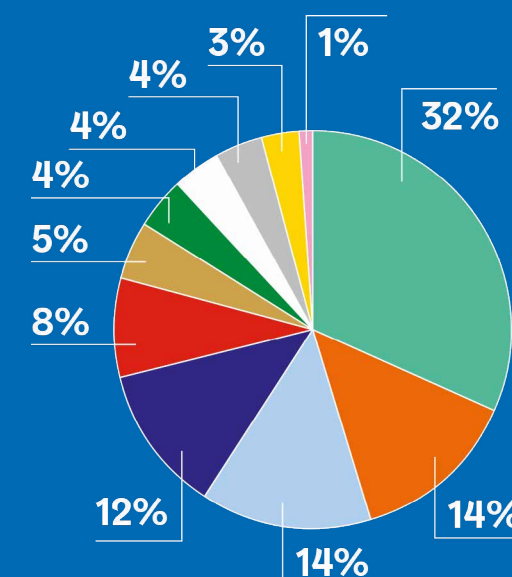
Toimintamenot yhteensä 2 966 miljoonaa euroa.
Luvut ilman liikelaitoksia, sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 48% (1 416 milj. e)
- Kaupunkiympäristön toimiala 31% (918 milj. e)
- Keskushallinto 11% (328 milj. e)
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 10% (304 milj. e)

Kokonaistulot yhteensä 3 603 miljoonaa euroa.
Luvut sisältävät liikelaitokset ja rahastot, sisäiset erät on eliminoitu.

- Kunnallisvero 32% (1 140 milj. e)
- Yhteisövero 14% (520 milj. e)
- Vuokratulot 14% (504 milj. e)
- Myyntitulot 12% (427 milj. e)
- Kiinteistövero 8% (300 milj. e)
- Valtionosuudet 5% (186 milj. e)
- Muut toimintatulot 4% (141 milj. e)
- Valmistus omaan käyttöön 4% (135 milj. e)
- Rahoitustulot ja -menot 4% (129 milj. e)
- Maksutulot 3% (93 milj. e)
- Tuet ja avustukset 1% (28 milj. e)

Kokonaistulot milj. euroa

Kaupungin talous

Talousarviohierarkia vuoden 2023 talousarviosta eteenpäin

Talouden ohjauksessa ja suunnittelussa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kahdessa kokonaisuudessa: talouden tunnuslukujen näkökulmasta muihin kuntiin vertautuva Kunta-Helsinki ja valtion rahoittama sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe).

Talouden raportoinnissa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kolmessa kokonaisuudessa: Helsinki yhteensä, Kunta-Helsinki sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe).

Kunta-Helsingin talous

Kaupunkistrategian mukaan vastuullinen talous on kestävä kasvun perusta. Käyttömenojen kasvua ohjaa strategiassa sovittu vastuuperiaate. Vastuuperiaate tarkoittaa sitä, että kaupunki

määrittelee menojen kasvuvauhdin.

Kaupunkistrategian panostukset palveluiden kehittämiseen kasvattavat toimintamenoja aikaisempaa enemmän. Samaan aikaan verotulojen kasvu on tulevina vuosina poikkeuksellisen epävarmalla pohjalla. Syynä ovat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen rahoitusmalli ja kansainvälisen talouden epävarmuus. Valtio maksoi väliaikaisia koronakompensatioita vuosille 2020–2022. Näiden vaikutus poistuu vuonna 2023.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä kunta-Helsingin käyttömenot kokonaisuudessaan kasvavat kaupunkistrategian mukaista vastuuperiaatetta nopeammin. Liikkumavaraa tuo kaupungin tulevaisuudessa toteuttamat rakenteelliset uudistukset. Käyttömenojen kasvu vuonna 2023 on vajaa 6 prosenttia verrattuna talousarvion 2022 organisaatorakenteeltaan vertailukelpoiseen tasoon. Kunta-Helsinki tarkoittaa Helsingin kaupunkia ilman sosiaali-, terveys- ja pelastus-

toimialan menoja, jotka rahoitetaan ensi vuoden alusta yleiskatteellisella valtion rahoituksella.

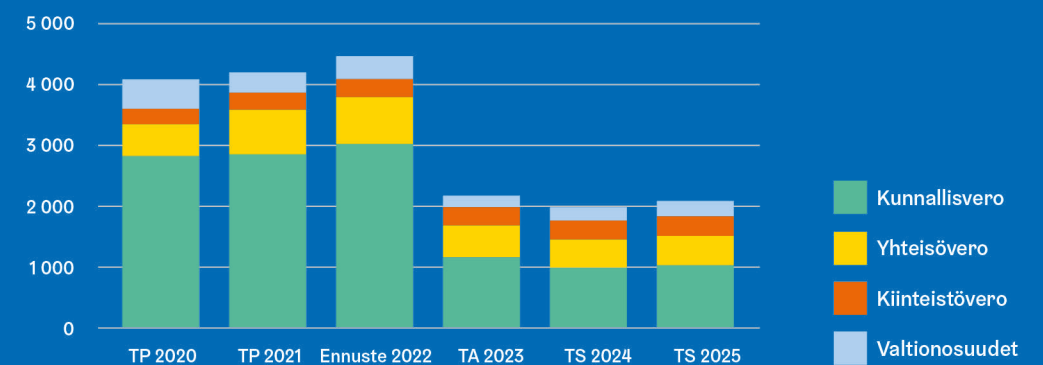
Kunta-Helsingin vuosikate ja tulos heikkenevät vuosina 2024–2025 vuoden 2023 talousarvion tasosta. Syynä ovat korkeampi toimintamenojen kasvu sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan rahoitusmallin muutos. Vuonna 2023 kunnat saavat vielä jonkin verran verotuloja vuoden 2022 korkeammilla veroprosenteilla, minkä seurauksena vuosikate toteutuu vielä vuonna 2023 parempana. Kun investointipanostukset ovat samaan aikaan vuosina 2023–2025 ennätyksellisen korkealla, kaupungin investointien tulorahoitusprosentti heikkenee taloussuunnitelmakauden loppupuolella. Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka suuri osa kaupungin vuotuisista nettoinvestoinneista voidaan rahoittaa tulorahoituksella.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin lainakanta puolitoistakertaistuisi vuoden 2025 loppuun mennessä. Kun kaupungin lainakanta oli vuoden 2021 lopussa oli 913 miljoonaa euroa (1 386 euroa /asukas), vuoden 2023 lopussa se olisi 996 miljoonaa euroa (1 489 euroa /asukas) ja vuoden 2024 lopussa 1 184 miljoonaa euroa (1 752 euroa /asukas).

Kaupungin lainakanta kasvaisi taloussuunnitelman mukaan 449 miljoonalla eurolla vuosina 2022–2025.

Talousarvion investointitaso on korkeampi kuin toteutuneet investoinnit. Vuoden 2022 vertailukelpoinen investointitason ennuste on 876 miljoonaa euroa, kun vuoden 2023 talousarvion investointitaso on 893 miljoonaa euroa.

Verotulot ja valtionosuudet milj. euroa

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen vaikutus kaupungin talouteen

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (sotepe) uudistuksen seurauksena Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyvät uudeksi toimialaksi 1.1.2023. Uudistuksessa valtion ohjaus kasvaa, kun sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi rahoitetaan valtion rahoituksella. Helsinki toimii jatkossakin palvelujen järjestäjänä.

Kunnallisverotulojen siirtäminen valtiolle toteutetaan pienentämällä kuntien kunnallisveroprosentteja samansuuruisesti. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosenttia leikataan 12,64 prosenttiyksikköä. Helsingin kunnallisveroprosentti vuonna 2022 on ollut 18 ja vuonna 2023 se on leikkauksen jälkeen 5,36.

Uudistuksen seurauksena verorahoitteisen kaupungin käyttötalouden kokonaisvolyymi muuttuu (tarkemmin kaupungin taloudesta s. 8). Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen osalta Helsinki vertautuu rahoituksessa ja tunnusluvuissa hyvinvointialueisiin.

Helsingin valtiolta saama rahoitus perustuu lainsäädännössä määriteltyyn tarvetekijöihin perustuvaan laskennalliseen rahoitukseen sekä siirtyvien kustannusten ja laskennallisen rahoituksen erotusta tasoittavaan siirtymätasaukseen.

Kaupungin talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala esitetään omana osanaan ja verorahoitteinen kaupunki omaan. Talouden tunnuslukuja tarkastellaan kolmena kokonaisuutena: kunta-Helsinki (kasvatus ja koulutus, kulttuuri ja vapaa-aika, kaupunkiympäristö, kaupunginkanslia), sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä Helsinki yhteensä.

”

Valtio rahoittaa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

SOTEPE-UUDISTUS

Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen yleisenä suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä sekä vastaa kaupungin kehittämisestä.

Kaupunki valmistautuu mahdolliseen TE2024-uudistukseen, jonka myötä pääosa valtion työllisyyden edistämisen palveluista siirtyy kuntien järjestettäväksi 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen yhteydessä kaupungin rooli työllisyys- ja elinkeinopolitiikassa kasvaisi.

Kaupungin toiminnan ja palveluiden uudistusta tuetaan vauhdittamalla digitalisaatiota. Keskeiset kaupunkiyhteiset sovelluspalvelut uudistetaan ja luodaan toimintamalli infra- ja perustietotekniikan palveluita tarjoavan DigiHelsinki Oy:n kanssa. Kaupungin talousarviossa 2022 linjattiin, että kaupungin sisäisten digitaalisten peruspalvelujen tuottamista varten perustetaan in house -yhtiö. Yhtiö sai nimekseen DigiHelsinki Oy, ja se aloittaa toimintansa 1.1.2023.

Kaupunki jatkaa useamman vuoden aikana toteutettavaa henkilöstöhallinnon, henkilöstöjohtamisen ja tiedolla johtamisen käytäntöjen digitalisointia. Kun palkkajärjestelmän käyttö saadaan vakautettua ja toimintatapojen muutos

juurrutettua, on pyrkimyksenä kilpailuttaa esihenkilöiden työtä tukeva HR-kokonaisjärjestelmä ensi vuonna.

Kaupungin talouteen haetaan liikkumavaraa pyrkimällä entistä kunnianhimoisemmin tehokkuuteen ja parempaan tuotos-panossuhteeseen kaikessa omassa toiminnassa ja palvelutuotannossa.

8 000 asunnon rakentamista edistetään koordinoimalla asuntorakentamista aluerakentamisprojekteissa ja täydennysrakentamisessa, laajentamalla alueryhmyöskentelyä sekä sujuvoittamalla asuntotuotantoprosessia.

Kaupunkiuudistusta edistetään toteuttamalla kohdennettuja hankkeita Malminkartanon ja Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän sekä Vuosaaren Meri-Rastilan alueille kokonaisvaltaisen toimenpide- ja investointisuunnitelman mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

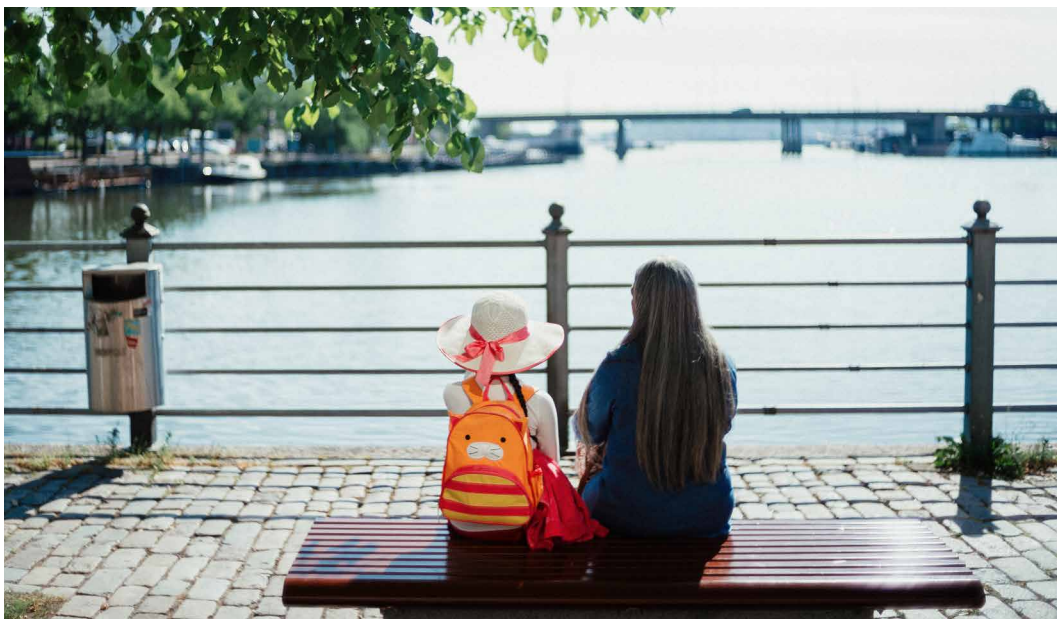
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä.

Helsinki edistää kasvatuksen ja koulutuksen yhdenvertaisuutta kaikilla asuinalueilla. Tavoitteena on, että polku varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle toimii sujuvasti. Pätevän henkilöstön saatavuus on olennaista koulutuksen yhdenvertaisen laadun takaamiseksi.

Toimialalla on neljä keskeistä painopistettä strategiakaudesta 2021–2025: 1) kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä, 2) hyvinvointi, 3) parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä sekä 4) teemme Helsingistä lukemisen

ja lukutaidon pääkaupungin. Lisäksi keskeistä on tuottavuuden parantaminen sekä strategiset tavoitteet Helsingin koulutuksen kehittämiseksi vuoteen 2030.

Toimialan keskeisiä painopisteitä edistetään vuonna 2023 osana kasvatusta ja opetusta erilaisin toimin kaikissa palveluissa. Vuoden 2023 toimialan sitovat tavoitteet mittareineen kytkeytyvät hyvinvoinnin edistämiseen sekä henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistamiseen.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Tehtäviä hoitavat toimialan kolme palvelukokonaisuutta: maankäyttö ja kaupunkirakenne, rakennukset ja yleiset alueet sekä palvelut ja luvat.

Kaupunkiympäristön toimiala suunnittelee tiivistä kaupunkirakennetta luontoarvoja unohtamatta. Sekä kasvun että ilmastotavoitteiden toteuttamisen edellytyksenä on raideliikenteen jatkuva kehittäminen. Suurin käynnissä oleva raideliikennehanke on Kruunusillat.

Vuonna 2023 Helsinkiin rakennetaan 8 000 uutta asuntoa, joista vähintään 5 600 asuntoa rakennetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupungin omana tuotantona rakennutetaan 1 750 asuntoa.

Kaupunkiympäristön toimiala kaavoittaa vähintään 700 000 kerrosneliometriä pääosin yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle. Tästä täydennysrakentamista on vähintään 40 prosenttia.

Yhdenvertaista kaupunkia toteutetaan luomalla edellytyksiä segregaaion vähentämiselle esimerkiksi liikenteen, asumisen monimuotoisuuden sekä yleisten alueiden ylläpidon kuten talvikunnossapidon keinoin. Kaupunkiuudistusalueille eli Malminkartano-Kannelmäkeen, Malmille ja Mellunkylään luodaan uutta elinvoimaa panostamalla alueiden kunnostamiseen ja uuden rakentamiseen.

Toimitilastrategian avulla toimiala tavoittelee tilojen korjausvelan saamista hallintaan, tilojen monikäyttöisyyttä sekä tilojen rakentamisen ja käytön ympäristöystävällisyyttä. Lisäksi kehitetään tarpeettomista tiloista luopumisen prosessia.

Hiilineutraali Helsinki 2030 -ohjelman toimeenpano jatkuu ekologisen kestävyysparantamiseksi. Erityisesti rakennusten ja liikumisen kestävät ratkaisut ovat toimialan keskeisiä painopisteitä.

**Hiilineutraali Helsinki
2030 -ohjelman
toimeenpano jatkuu
ekologisen kestävyysparantamiseksi.**

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimialaan kuuluu neljä kokonaisuutta: kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelukokonaisuudet.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisimmät painopisteet vuonna 2023 ovat toiminnan elinvoimaisuuden turvaaminen ja toiminnan tehostaminen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut ovat kärsineet merkittävästi koronapandemiasta. Pitkäkestoiset ja muuttuvat rajoitukset kavensivat sekä kaupungin että yleishyödyllisten yhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä. Polarisaatio on kasvanut ja kaupunkilaisten turvallisuudentunne on heikentynyt. Etenkin ikääntyneet kokevat yksinäisyydentunnetta, eivätkä kaupunkilaiset, erityisesti nuoret ja ikäihmiset, ole löytäneet toimialan palveluihin odotetusti.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan elinvoimaisuutta turvataan vakauttamalla toimialan tarjoamia palveluita ja sovittamalla yhteen

palvelujen määrä, laatu ja resurssit. Toiminnan elinvoimaisuus edellyttää, että toimiala panostaa asiakaskokemuksen kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvointiin.

Toiminnan tehostaminen tarkoittaa asiakastarpeiden ja palvelutuotannon jatkuvaa arviointia, arvioinnin perusteella tehtäviä toimenpiteitä sekä investointeja työhyvinvointiin ja johtamiseen. Palvelujen hinnoittelua kehitetään tulojen varmistamiseksi.

Palvelujen saavutettavuutta ja tehostamista edistetään jatkamalla isoja digitalisaatiomutoshankkeita suunnitelman mukaisesti. Pilottihankkeella kaupunkiuudistusalueella edistetään kaupunkiyhteistä tilavarauskokonaisuutta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (sotepe) uudistuksen myötä Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyvät yhdeksi toimialaksi 1.1.2023. Toimiala huolehtii helsinkiläisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista.

Sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan keskeisiä painopisteitä vuodelle 2023 ovat sotepe-uudistuksen toimeenpano, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden sekä palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palvelujen vahvistaminen digitalisaation avulla ja koronapandemiasta palautuminen.

Henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys ovat tulevana vuosina sotepe-toimialan kriittisiä haasteita. Lisäksi lainsäädännölliset muutokset

muun muassa henkilöstömitoituksiin ja hoitotakuun tiukennukseen sekä koronapandemiasta johtuva hoito- ja palveluvelka lisäävät palvelujen ja henkilöstön tarvetta.

Palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan muun muassa lisäämällä digitaalisia palveluja, tarjoamalla aiempaa enemmän etäpalveluja, laajentamalla palveluaikojaa mahdollisuuksien mukaan, kehittämällä pelastustoiminnan avunsaantiaikaa ja palvelutasoa ja turvaamalla riittävä henkilöstö. Koronapandemiasta palautumista tukevat samat toimenpiteet, jotka edistävät palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Myös palvelujen vahvistaminen digitalisaation avulla tukee palautumista.

Myös kaupunkiyhteistä pelastustoimintaa, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoimintaa sekä valmiutta uudistetaan siten, että kaupungin toiminta ja johtaminen pystytään turvaamaan kaikissa turvallisuustilanteissa.

SOTEPE-UUDISTUS

Investoinnit

Kunta-Helsingin kokonaisinvestointimenot ovat 893 miljoonaa euroa, josta liikelaitosten investoinnit ovat 75 miljoonaa euroa.

Uudisrakentamisen pääpaino kaudella 2023–2032 on uusien alueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten toteuttamisessa. Korjausrakentamisen lähtökohtana on kaikkien toimitilojen mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyys- ja turvallisuuden varmistaminen.

Edellytysten luominen asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiselle muodostaa merkittävän osan investoinneista.

Vuoden 2023 investointiosan menoista kolmasosa kohdistuu rakennuksiin. Talousarviovuoden merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat uudisrakennushankkeet ovat Pakilan koulujen ja päiväkotien allianssihanke, Kannelmäen peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennus, Pasilan peruskoulu ja päiväkotit, Kottbyn grundskolanin ja Helsingin kielilukion korvaava uudisrakennus, lasten päiväkodit Kaarelanraitti ja Vanhainen sekä Kontulan pelastusasema.

Talousarviovuoden 2023 merkittävimmät rakentamisvaiheissa olevat korjaushankkeet ovat Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen, Gymnasiet Lärkan (Hoplauskolan), Hoplauskolanin Lokkalantien toimipisteen, Taivallahden

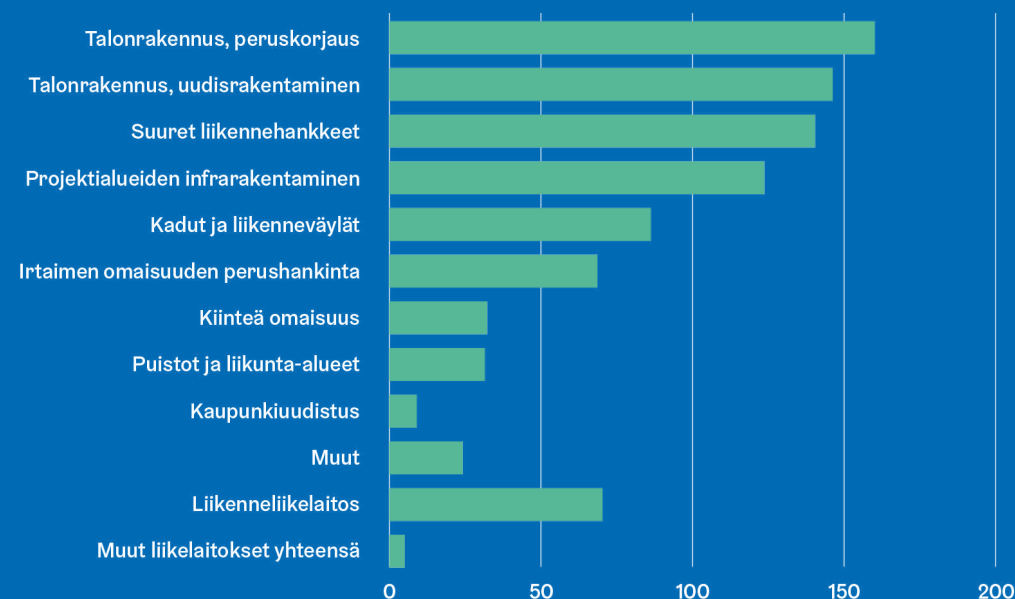
peruskoulun, Tahvonlahden ja Kallion ala-as-teen sekä Finlandiatalon perusparannukset. Merkittävimpiä yksittäisiä korjaushankkeita suunnitelmakaudella 2023–2032 ovat Töölön kisahallin, Pasilan kirjaston ja Kaupungintalon perusparannus.

Suurten liikennehankkeiden osalta taloussuunnitelmakaudella käynnissä olevat raideliikennehankkeet jatkuvat: Kruunusiltojen hankekoko- naisuuden ensimmäinen vaihe, Kalasatamasta Pasilaan johtava raitiotie sekä Sörnäistentunne- lin pohjoisen suuaukon rakentaminen Kalasata- masta Pasilaan -hankkeen yhteydessä.

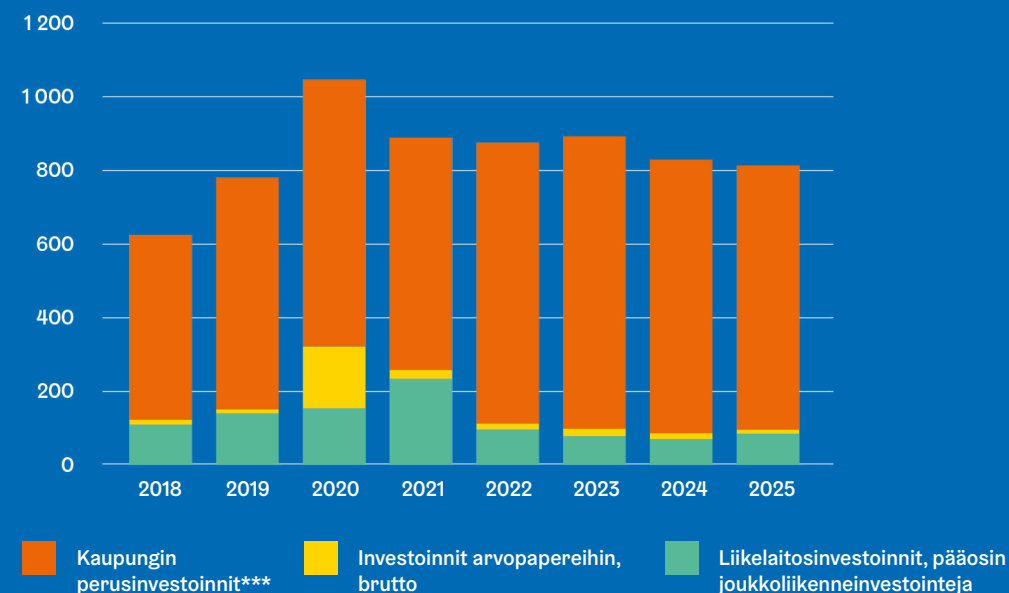

**Uudisrakentamisen
pääpaino kaudella
2023–2032 on uusien
projektialueiden
palvelurakennusten
ja korvaavien
uudisrakennusten
toteuttamisessa.**

Investointeja 893 miljoonalla eurolla

Investoinnit vuosina 2018–2025

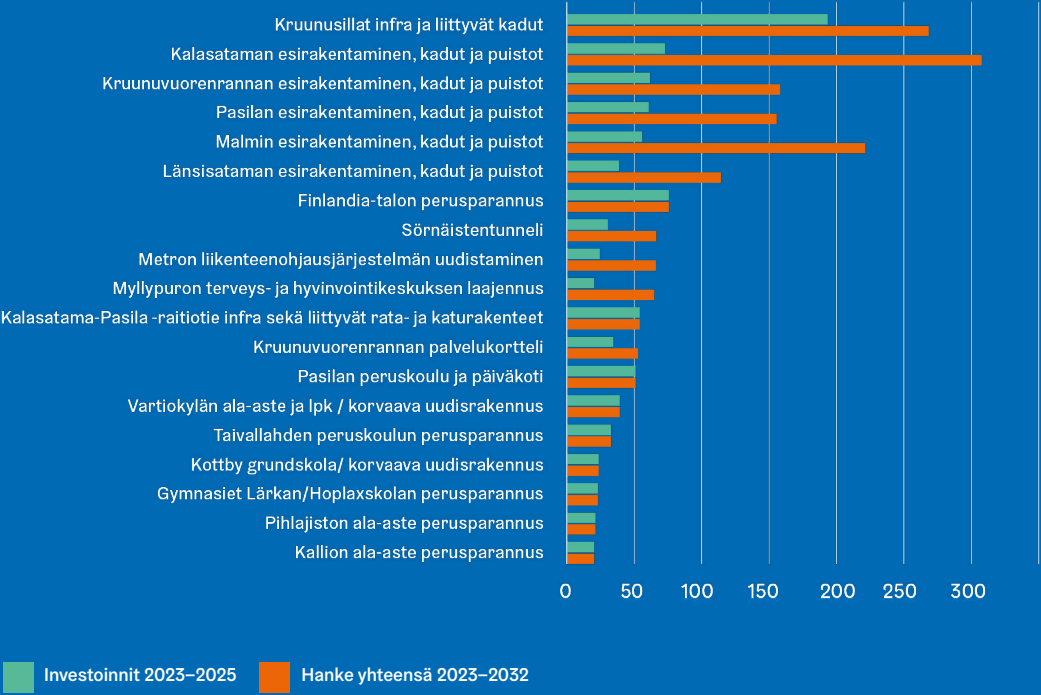

* Vuoden 2020 investointitasoa nostavat Kiinteistö Oy Kalasataman Kympin osakkeiden myyntitulot ja myyntitulojen sijoittaminen kiinteistöosakeyhtiöön noin 130 milj. euron suuruisina

** uusin toteumaennuste 2022

*** investoinnit esirakentamiseen, rakennuksiin, katuihin ja liikenneväyliin, puistoihin ja liikunta-alueisiin sekä irtaimen omaisuuteen

Suurimmat investoinnit

Miljoonaa euroa	Investoinnit 2023–2025	Hanke yhteensä 2023–2032
Kruunusillat infra ja liittyvät kadut	192,6	267,3
Kalasataman esirakentaminen, kadut ja puistot	72,3	306,5
Kruunuvuorenrannan esirakentaminen, kadut ja puistot	61,3	157,5
Pasilan esirakentaminen, kadut ja puistot	60,3	155,0
Malmin esirakentaminen, kadut ja puistot	55,6	220,4
Länsisataman esirakentaminen, kadut ja puistot	38,4	113,8
Finlandia-talon perusparannus	75,2	75,2
Sörnäistentunneli	30,0	66,0
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	24,1	65,6
Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus	20,0	64,4
Kalasatama-Pasila -raitiotie infra sekä liittyvät rata- ja katurakenteet	53,6	53,6
Kruunuvuorenrannan palvelukortteli	34,1	52,4
Pasilan peruskoulu ja päiväkot	50,5	50,5
Vartiokylän ala-aste ja lpk / korvaava uudisrakennus	38,8	38,8
Taivallahden peruskoulun perusparannus	32,4	32,4
Kottby grundskola/ korvaava uudisrakennus	23,2	23,2
Gymnasiet Lärkan/Hoplaxskolan perusparannus	22,8	22,8
Pihlajiston ala-aste perusparannus	21,0	21,0
Kallion ala-aste perusparannus	20,0	20,0

Rakennukset, suurimmat uudisrakennushankkeet 2023

Miljoonaa euroa	Investoinnit 2023	Kustannukset yhteensä	Rakennusaika
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet			
Pasilan peruskoulu ja päiväkot	19,6	56,6	2022–24
Lpk Vanhainen /Uusi korvaava	11,2	13,5	2022–23
Kannelmäen pk ja Lpk	9,6	18,0	2022–23
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet			
Johanneksenkenttä huoltorakennus	1,5	2,2	2022–23
Sosiaali- ja terveyshuollon sekä pelastustoimen uudis- ja lisärakennushankkeet			
Hyvösen lastenkoti /Uusi korvaava	5,7	7,7	2022–23
Kontulan pelastusasema	3,5	13,2	2023–24

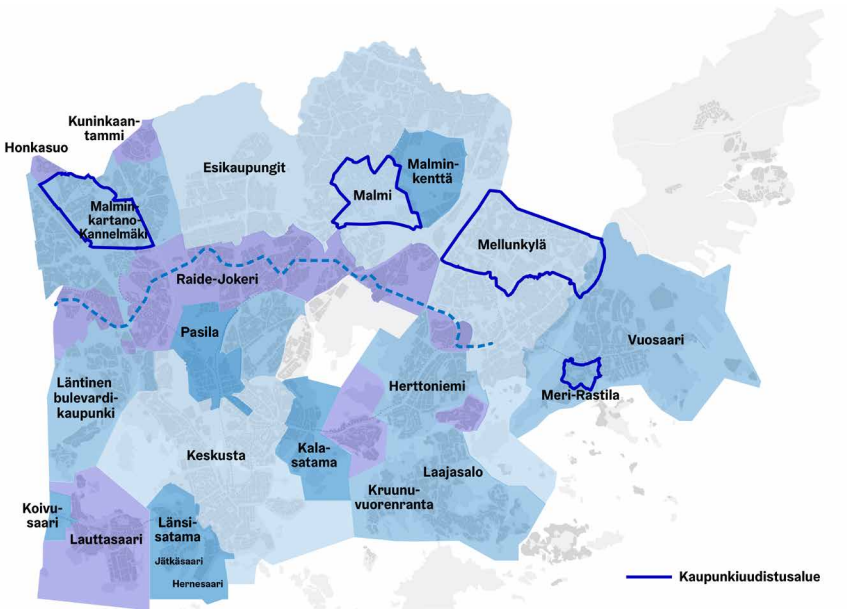
Rakennukset, suurimmat korjausrakennushankkeet 2023

Miljoonaa euroa	Investoinnit 2023	Kustannukset yhteensä	Rakennusaika
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet			
Taivallahden peruskoulu	14,5	39,4	2022–24
Käpylän koulun Väinölä-rakennuksen perusparannus	12,2	20,7	2022–23
Kallion ala-aste	11,8	24,6	2022–24
Muut korjausrakennushankkeet			
Finlandia-talon perusparannus	46,1	131,8	2022–24
Niemenmäki väestönsuoja	4,6	5,3	2022–23

HKL:n suurimmat investoinnit 2023–2025

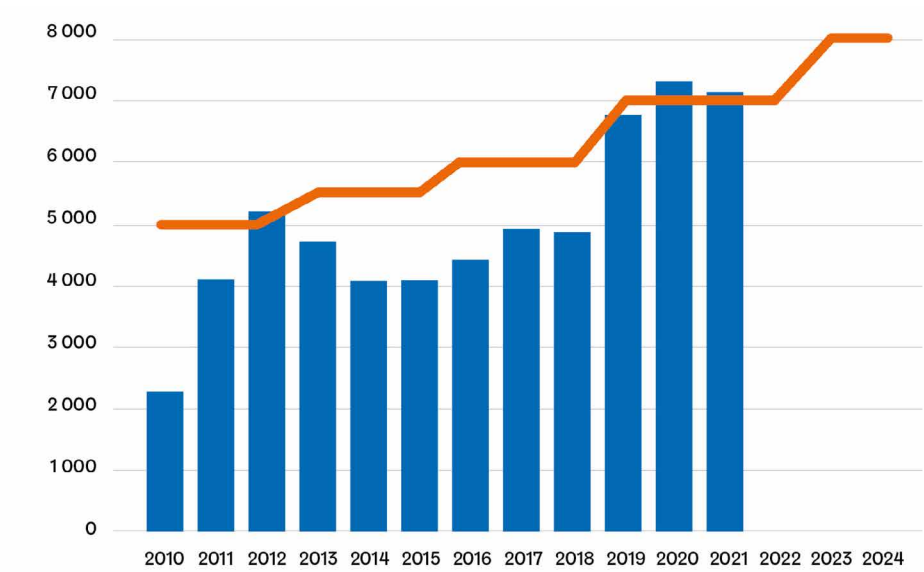
Miljoonaa euroa	Investoinnit TS 2023–2025	Investoinnit 2023–2032
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	24,1	65,6
Rautatientorin metroaseman perusparannus	17,7	65,3
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus	17,0	33,0
Metron raidevirtapiirien korvaaminen	13,1	13,1
Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	7,4	7,4
M200-junien peruskorjaus	6,6	6,6
Itäkeskus metroasema, laituritason ja itäisten sisäänkäyntien perusparannus	6,0	16,0
Kampin metroaseman perusparannus / Tehyke-hanke	6,0	12,0

Kaupungin aluerakentamiskohteet

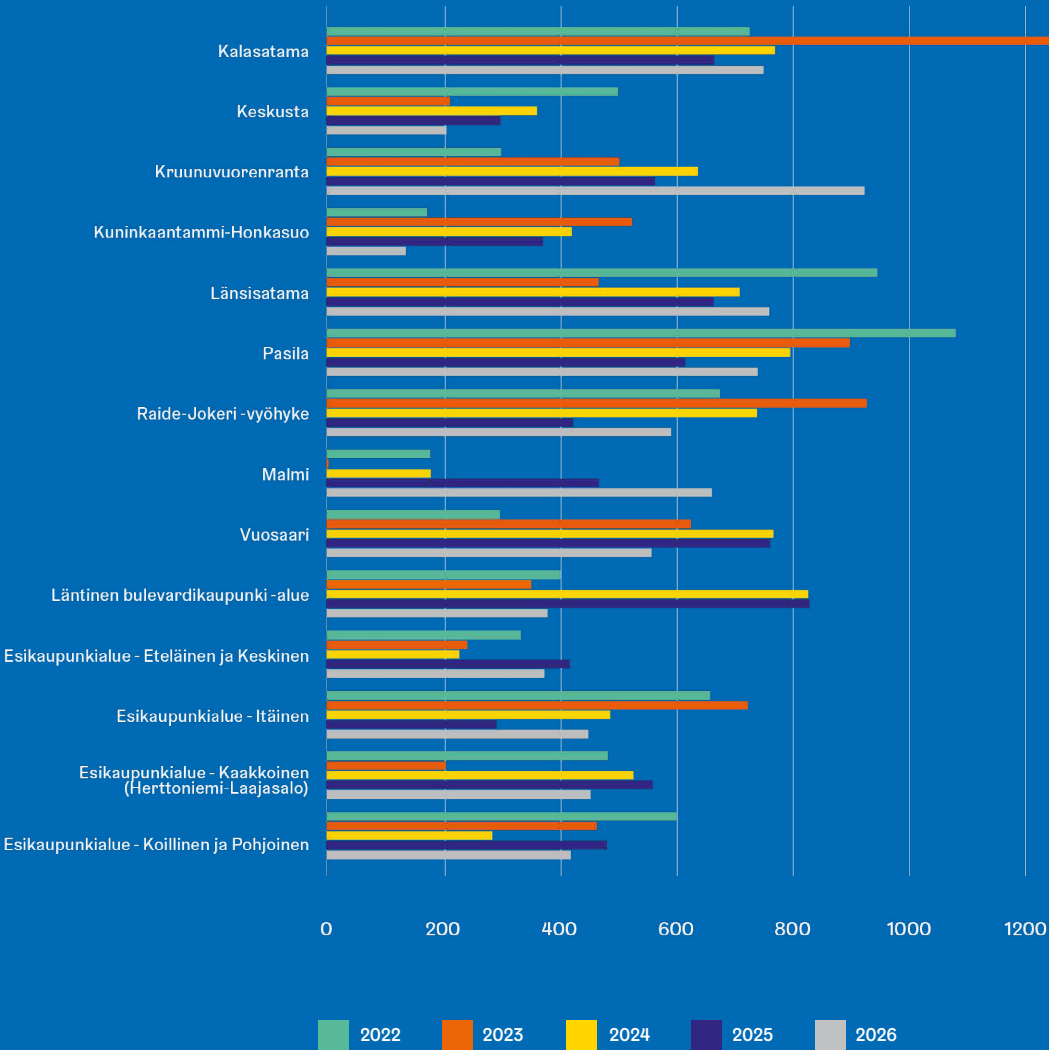

Kaupunkiudistuksen tavoitteena on estää asuinalueiden eriytymistä kaupunkiympäristöä korjaamalla ja mahdollistamalla laadukas täydennysrakentaminen.

Toteutunut asuntotuotanto 2010–2021 ja tavoite 2010–2024

Asuntorakentamisen aloitukset alueittain, asuntojen määrä

Helsingin tuloslaskelma 2021–2025

Tuhatta euroa	Käyttö 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Myyntitulot	351 440	287 054	296 412	343 974	357 314	360 744
Maksutulot	208 111	208 977	216 132	181 424	181 185	180 287
Tuet ja avustukset	234 994	30 241	130 018	33 399	36 074	32 814
Vuokratulot	530 121	514 252	514 415	544 980	551 939	569 071
Muut toimintatulot	386 941	383 439	372 333	396 380	426 918	463 577
Toimintatulot	1 324 665	1 040 524	1 156 976	1 103 776	1 126 511	1 142 917
Valmistus omaan käyttöön	146 576	154 452	128 728	134 531	135 860	134 183
Toimintamenot						
Palkat	−1 545 706	−1 524 099	−1 544 820	−1 618 302	−1 641 432	−1 669 407
Henkilösivumenot	−416 142	−415 783	−420 032	−449 753	−457 258	−463 471
Palvelujen ostot	−2 247 332	−2 269 812	−2 304 242	−2 286 471	−2 289 511	−2 377 654
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−245 958	−206 602	−211 431	−224 808	−231 617	−235 052
Avustukset	−323 679	−343 127	−301 756	−311 711	−316 599	−319 198
Vuokrat	−248 253	−281 797	−372 146	−415 414	−560 629	−576 863
Muut menot	−227 911	−234 113	−196 852	−213 254	−225 701	−239 871
Toimintamenot	−5 027 070	−5 041 221	−5 154 427	−5 306 458	−5 497 046	−5 641 644
Toimintakate	−3 555 828	−3 846 245	−3 868 723	−4 068 151	−4 234 674	−4 364 545
Verotulot	3 828 749	3 770 000	4 050 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Valtionosuudet	330 345	365 500	374 000	186 000	217 800	250 500
Valtionrahoitus				2 592 301	2 684 000	2 766 000
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	73 144	77 405	77 418	85 220	83 528	79 098
Muut rahoitustulot	97 028	49 246	35 274	72 921	64 091	67 715
Korkomenot	−15 768	−17 273	−16 981	−27 809	−27 509	−33 769
Muut rahoitusmenot	−594	−1 500	−1 533	−1 512	−1 512	−1 512
Vuosikate						
Vuosikate	757 075	397 133	649 456	798 970	525 723	573 487
Poistot	−408 494	−369 841	−378 223	−378 623	−385 502	−393 886
Satunnaiset erät	1 000		60 000			
Tilikauden tulos						
Tilikauden tulos	349 581	27 292	331 233	420 346	140 222	179 601
Poistoeron muutos	3 671	15 782	14 166	2 591	2 591	2 591
Varausten muutos			1 617			
Rahastojen muutos	3 412	600	200			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	356 663	43 674	347 216	422 937	142 813	182 192

Helsingin rahoituslaskelma 2021–2025

Tuhatta euroa	Käyttö 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	757 075	397 133	649 456	798 970	525 723	573 487
Satunnaiset erät	1 000		60 000			
Tulorahoituksen korjauserät	−114 632	−107 150	−107 120	−115 540	−91 090	−70 510
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−889 557	−873 503	−876 085	−905 549	−845 094	−838 954
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 609	9 214	9 214	9 304	15 023	14 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	110 000	109 803	174 250	94 250	73 250
Toiminnan ja investointien rahavirta	−89 768	−464 306	−154 732	−38 565	−301 188	−248 727
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−92 099	−345 450	−130 995	−87 400	−64 400	−64 400
Antolainasaamisten vähennykset	106 566	103 595	121 430	85 484	97 036	93 616
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		115 000	115 000	100 000	250 000	250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−78 922	−78 083	−150 163	−51 953	−61 953	−71 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−18 038	−14 834	−8 094	512	−1 059	−1 228
Rahoituksen rahavirta						
Rahoituksen rahavirta	−82 493	−219 772	−52 822	46 643	219 624	206 035
Vaikutus maksuvalmiuteen	−172 261	−684 078	−207 554	8 078	−81 564	−42 692

Kunta-Helsingin tuloslaskelma 2021–2025

Kaupunkistrategian taloustavoitteiden toteutumista mitataan kunta-Helsingin tulos- ja rahoituslaskelman lukujen pohjalta.

Tuhatta euroa	Käyttö 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Myyntitulot	351 440	287 054	296 412	426 802	429 769	431 480
Maksutulot	208 111	208 977	216 132	93 241	94 022	94 870
Tuet ja avustukset	234 994	30 241	130 018	27 899	30 574	27 314
Vuokratulot	530 121	514 252	514 415	645 346	652 304	669 437
Muut toimintatulot	386 941	383 439	372 333	504 019	534 557	571 216
Toimintatulot	1 324 665	1 040 524	1 156 976	1 193 287	1 206 669	1 223 102
Valmistus omaan käyttöön	146 576	154 452	128 728	134 531	135 860	134 183
Toimintamenot						
Palkat	−1 545 706	−1 524 099	−1 544 820	−941 136	−960 960	−986 780
Henkilösivumenot	−416 142	−415 783	−420 032	−248 001	−254 639	−260 206
Palvelujen ostot	−2 247 332	−2 269 812	−2 304 242	−927 437	−948 510	−957 668
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−245 958	−206 602	−211 431	−168 079	−172 357	−175 690
Avustukset	−323 679	−343 127	−301 756	−249 571	−254 459	−257 058
Vuokrat	−248 253	−281 797	−372 146	−282 114	−314 949	−331 098
Muut menot	−227 911	−234 113	−196 852	−215 539	−227 920	−242 006
Toimintamenot	−5 027 070	−5 041 221	−5 154 427	−2 816 338	−2 905 874	−2 968 500
Toimintakate						
Verotulot	3 828 749	3 770 000	4 050 000	1 960 000	1 740 000	1 810 000
Valtionosuudet	330 345	365 500	374 000	186 000	217 800	250 500
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	73 144	77 405	77 418	85 220	83 528	79 098
Muut rahoitustulot	97 028	49 246	35 274	72 921	64 091	67 715
Korkomenot	−15 768	−17 273	−16 981	−27 809	−27 509	−33 769
Muut rahoitusmenot	−594	−1 500	−1 533	−1 512	−1 512	−1 512
Vuosikate						
Poistot	−408 494	−369 841	−378 223	−362 624	−369 502	−377 886
Satunnaiset erät	1 000		60 000			
Tilikauden tulos						
Poistoeron muutos	3 671	15 782	14 166	2 591	2 591	2 591
Varausten muutos			1 617			
Rahastojen muutos	3 412	600	200			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)						
	356 663	43 674	347 216	426 268	146 142	185 522

Kunta-Helsingin rahoituslaskelma 2021-2025

Kaupunkistrategian taloustavoitteiden toteutumista mitataan kunta-Helsingin tulos- ja rahoituslaskelman lukujen pohjalta.

Tuhatta euroa	Käyttö 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	757 075	397 133	649 456	786 300	513 053	560 817
Satunnaiset erät	1 000		60 000			
Tulorahoituksen korjauserät	−114 632	−107 150	−107 120	−115 540	−91 090	−70 510
Investointien rahavirta						
Investointimenot	−889 557	−873 503	−876 085	−893 220	−829 949	−813 244
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 609	9 214	9 214	9 000	14 000	14 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	110 000	109 803	174 250	94 250	73 250
Toiminnan ja investointien rahavirta	−89 768	−464 306	−154 732	−39 210	−299 736	−235 687
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	−92 099	−345 450	−130 995	−85 600	−62 600	−62 600
Antolainasaamisten vähennykset	106 566	103 595	121 430	85 184	96 436	92 716
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		115 000	115 000	100 000	250 000	250 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−78 922	−78 083	−150 163	−51 953	−61 953	−71 953
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	−18 038	−14 834	−8 094	512	−1 059	−1 228
Rahoituksen rahavirta						
Vaikutus maksuvalmiuteen	−172 261	−684 078	−207 554	8 933	−78 912	−28 752

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuloslaskelma 2023–2025

Tuhatta euroa	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot			
Myyntitulot	70 061	71 057	72 778
Maksutulot	88 183	87 163	85 417
Tuet ja avustukset	5 500	5 500	5 500
Vuokratulot	24 256	24 281	24 306
Muut toimintatulot	13 383	13 408	13 433
Toimintatulot	188 000	188 000	188 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintamenot			
Palkat	–677 166	–680 472	–682 627
Henkilösivumenot	–201 752	–202 619	–203 265
Palvelujen ostot	–1 512 994	–1 485 584	–1 564 571
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	–59 284	–61 815	–61 917
Avustukset	–62 140	–62 140	–62 140
Vuokrat	–254 295	–366 700	–366 810
Muut menot	–118 710	–118 800	–118 910
Toimintamenot	–2 767 631	–2 859 330	–2 941 330
Toimintakate	–2 579 631	–2 671 330	–2 753 330
Valtionrahoitus	2 592 301	2 684 000	2 766 000
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot			
Muut rahoitustulot			
Korkomenot			
Muut rahoitusmenot			
Vuosikate	12 670	12 670	12 670
Poistot	–16 000	–16 000	–16 000
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos	–3 330	–3 330	–3 330
Poistoeron muutos			
Varausten muutos			
Rahastojen muutos			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	–3 330	–3 330	–3 330

SOTEPE-UUDISTUS

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoituslaskelma 2023–2025

Tuhatta euroa	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	12 670	12 670	12 670
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät			
Investointien rahavirta			
Investointimenot	–12 329	–15 145	–25 710
Rahoitusosuudet investointimenoihin	304	1 023	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
Toiminnan ja investointien rahavirta	645	–1 452	–13 040
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	–1 800	–1 800	–1 800
Antolainasaamisten vähennykset	300	600	900
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Rahoituksen rahavirta	–1 500	–1 200	–900
Vaikutus maksuvalmiuteen	–855	–2 652	–13 940

SOTEPE-UUDISTUS

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, suoritettavoitteet

	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset keskimäärin vuoden aikana						
Suomenkielinen varhaiskasvatus						
Varhaiskasvatuspalvelut	25 940	26 332	26 129	26 312	26 865	27 535
Lapsia esiopetuksessa	5 803	5 654	5 602	5 502	5 256	5 215
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus						
Varhaiskasvatuspalvelut	2 265	2 330	2 313	2 320	2 340	2 340
Lapsia esiopetuksessa	498	471	460	450	466	412
Lasten kotihoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät	6 160	6 414	5 634	5 406	5 114	5 049
Yksityisenhoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät	3 339	2 931	3 182	3 297	3 372	3 455
PERUSOPETUSLAIN MUKAINEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA						
Oppilaat yhteensä	8 400	9 019	9 230	9 635	9 760	9 760
PERUSOPETUS						
Suomenkielinen perusopetus	41 876	42 514	42 651	43 298	43 811	44 168
Ruotsinkielinen perusopetus	3 953	4 079	4 079	4 153	4 182	4 194
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	508	560	1 150	1 150	1 300	1 450
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat	9 586	9 815	9 844	9 965	10 115	10 115
LUKIOKOULUTUS						
Suomenkielinen lukiokoulutus	8 086	8 566	8 509	8 964	9 258	9 522
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	1 258	1 283	1 283	1 317	1 356	1 390
AMMATILLINEN KOULUTUS						
Ammatillinen koulutus opiskelijavuosina	9 721	8 947	8 974	8 947	8 947	8 947
VAPAA SIVISTYSTYÖ						
Vapaa sivistystyö, opetustunnit	123 028	123 700	123 700	126 500	123 700	123 700
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	94 486	95 000	95 000	97 000	95 000	95 000

Kaupunkiympäristön toimiala, suoritettavoitteet

Kaupunkirakenne	Toteutunut 2021	TA 2022	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset maanvuokrat, milj. €, vähintään	252	256	262	275	285	300
Tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala (brutto, k-m2, 5 v. ka.)	1 440 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Suunnitellut baana- ja pyöräliikenteen pääväylä- kilometrit, km (kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymä katusuunnitelma)	10,4	10	10	10	10	10
Rakennetut pyöräpysäköintipaikkojen lkm	1 000	600	600	900	900	900
Ylläpidettävä katuala, ha	2 155	2 167	2 165	2 173	2179	2191
Rakennetut puistot, ha	942	941	925	933	940	945
Rakennukset	Toteutunut 2021	TA 2022	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vajaakäyttöaste enintään %	3,2	4,0	3,9	3,5	3,5	3,5
Toimitilakanta / m2 (hallinnassa oleva m2)				2 961 300	2 961 300	2 961 300
Toimitilakanta / Vuokrattu ala m2				2 545 000	2 545 000	2 545 000
Tiloja ylläpidossa, m2	1 792 000	1 985 000	1 860 825			
Tiloja omassa ylläpidossa m2				1 700 000	1 700 000	1 700 000
Asuntotuotanto	Toteutunut 2021	TA 2022	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	747	1 150	1 150	1 350	1 500	1 500
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	166	350	350	400	500	500
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	913	1 500	1 500	1 750	2000	2000
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	1 058	1 100	1 100	1 150	1200	1200
Palvelut ja luvat	Toteutunut 2021	TA 2022	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Pysäköinnin valvontatapahtumat	1 086 933	1 600 000	1 600 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Rakennusvalvonnan lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika, päivää	67	60	60	60	60	60
Ympäristönsuojelussa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	162	80	80	75	70	70
Elintarviketurvallisuudessa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia (ml. uusintatarkastukset) vähintään	2 450	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ympäristöterveydessä tehdään suunnitelmalli- seen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	902	850	800	850	850	850
Pysäköintivirhemaksut ja -huomautukset, kpl	144 040	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Rakennusvalvonnan lupapäätökset yhteensä, kpl	3 120	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
Myönnettyissä rakennusluvissa kerrosalaa yhteensä, m2	1 007 846	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Valmistuneet asunnot, kpl	7 106	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, suoritettavoitteet

	Toteutunut 2021	TA 2022	Ennuste 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Käyntikerrat yhteensä	32 263 204	22 827 000	20 755 100	23 000 000	23 432 000	23 864 000
Fyysiset käyntikerrat	14 291 456	18 827 000	16 840 400	19 027 000	19 378 000	19 729 000
Kirjasto	4 387 631	7 500 000	6 750 000	7 700 000	7 750 000	7 800 000
Kulttuuri	619 717	1 200 000	1 055 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000
Liikunta	8 615 338	9 000 000	8 200 000	9 000 000	9 250 000	9 500 000
Nuoriso	668 770	1 127 000	835 400	1 127 000	1 128 000	1 129 000
Digitaaliset käyntikerrat	17 971 748	4 000 000	3 914 700	3 973 000	4 054 000	4 135 000
Kirjasto	13632949	3 200 000	3 000 000	3 300 000	3 350 000	3 400 000
Kulttuuri	4 275 949	450 000	565 000	450 000	475 000	500 000
Liikunta	0	0	0	90 000	95 000	100 000
Nuoriso	62 850	133 000	132 700	133 000	134 000	135 000
Toimialan yhteiset palvelut	0	217 000	217 000	0	0	0

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen suoritteet

Tuhatta euroa	Käyttö 2021	Talousarvio 2022	Ennuste 2022	Talousarvio 2023	TS 2024	TS 2025
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, käynti	256 177	430 000	300 000	430 000	430 000	430 000
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, muu asiointi*	260 823	270 000	300 000	270 000	270 000	270 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti	1 274 049	400 000	600 000	400 000	400 000	400 000
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi	1 186 675	530 000	600 000	530 000	530 000	530 000
Hammashuolto, käynti	348 866	402 000	443 600	485 000	485 000	485 000
Hammashuolto, muu asiointi	2 927	26 600	30 000	20 000	20 000	20 000
Psykiatrian avohoitokäynti	288 284	182 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Psykiatrian avohoito, muu asiointi	68 527	75 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	59 729	64 000	62 000	62 000	62 000	62 000
lääkkäiden pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palveluasuminen ja laitosasuminen)	1 432 519	1 480 000	1 472 856	1 500 000	1 540 000	1 560 000
Kotihoito, käynti**	3 753 931	4 050 000	3 635 373	4 000 000	4 010 000	4 030 000
Kotihoito, muu asiointi***	428 855	10 000	12 923	10 000	10 000	10 000
Lastensuojelu, avohuolto, lapset	2 548	3 350	2 800	2 600	2 600	2 600
Lastensuojelu, laitoshoido, hoitovrk	214 946	215 000	212 000	249 500	249 500	249 500

*Terveysasemien hoitajan vastaanotto muutettu, muu asiointi (v. 2022), lisätty päivystysapu.

**Sisältää kotihoidon oman toiminnan, kuvallisen etähoidon (muutos aiempaan), kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen käyntisuoritteet sekä osto- ja palvelusetelituotannon.

*** Sisältää kotihoidon oman tuotannon, kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon lääkäripalvelujen puhelut ja sähköisen asioinnin suoritteet. HUOM! Kuvallista etähoitoa on seurattu osana kotihoidon muuta asiointia, THL:n luokituksessa kuvallinen etähoito on määritelty käynniksi ja vuonna 2022 kuvallista etähoitoa seurataan osana kotihoidon käyntejä.

Talousarvion 2023 avainlukuja

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Väestökehitys (Helsingin kaupungin väestöennuste 2022)						
Koko väestö	656 920	658 457	662 376	669 126	675 898	682 676
Muutos-%		0,23	0,60	1,02	1,01	1,00
1–6-vuotiaat	38 223	37 156	36 959	37 002	37 237	37 854
Muutos-%		-2,79	-0,53	0,12	0,64	1,66
7–15-vuotiaat	54 887	56 065	56 975	57 767	58 004	57 771
Muutos-%		2,15	1,62	1,39	0,41	-0,40
16–18-vuotiaat	16 665	17 327	17 640	17 998	18 603	19 180
Muutos-%		3,97	1,81	2,03	3,36	3,10
19–64-vuotiaat	426 340	425 053	426 340	430 048	433 664	437 232
Muutos-%		-0,30	0,30	0,87	0,84	0,82
Yli 65-vuotiaat	114 306	115 982	117 704	119 514	121 542	123 755
Muutos-%		1,47	1,48	1,54	1,70	1,82
Yli 75-vuotiaat	50 646	53 294	56 031	58 581	60 870	62 660
Muutos-%		5,23	5,14	4,55	3,91	2,94
Työllisyys Helsingissä (Tilastokeskus, työvoimatutkimus)						
Työllisyysaste, %	72,3	74,1	76,5			
Työlliset	326 700	342 900	358 400			
Työttömyys Helsingissä (TEM)						
Työttömyysaste, %	14,6	11,2	10,8			
Työttömät (kesäkuu)	61 892	49 609	38 146			
Pitkäaikaistyöttömät	12 381	21 203	16 813			
Työllisyys vuoden 2022 arvio on neljännesvuosien liukuva vuosikeskiarvo ajalta 2022/I-2022/II						
Asuntotuotanto	7 280	7 105	7 000	8 000	8 000	8 000
	TP2021	TA2022	ENN2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toimintamenot, M€	5 027	5 041	5 154	2 816	2 906	2 969
Toimintamenot, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala, M€				2 768	2 859	2 941
Toimintakate, M€	-3 556	-3 846	-3 869	-1 489	-1 563	-1 611
Verotulot yhteensä, M€	3 829	3 770	4 050	1 960	1 740	1 810
Valtionosuudet yhteensä, M€	330	366	374	186	218	251
Valtion rahoitus M€				2 592	2 684	2 766
Vuosikate, M€	757	397	649	786	513	561
Bruttoinvestoinnit, M€	890	874	876	893	830	813
Lainakanta, M€	913	950	948	996	1 184	1 362
Lainakanta, €/asukas	1 387	1 434	1 431	1 489	1 752	1 996
Investointien tulo-rahoitus-%	88	46	75	89	63	70

Talousarvioletiedusteluihin vastaavat

Pormestari **Juhana Vartiainen**
Yhteydenotot:
erityisavustaja **Antti Leino**,
antti.leino(at)hel.fi,
puh. 040 7058769

Rahoitusjohtaja **Tuula Saxholm**
puh. 09 310 36250

Talousarviopäällikkö **Pia Ojavuo**
puh. 040 3563831

Toimialakohtaisia lisätietoja antavat

Taloussuunnittelupäällikkö **Ari Hietamäki**
puh. 09 310 36567

- verot ja valtionosuudet
- kaupunginkanslia
- tarkastusvirasto

Erityissuunnittelija **Mauno Rönkkö**
puh. 09 310 36279

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Erityissuunnittelija **Riina Kopola**
puh. 09 310 28256

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- avustukset

Investointipäällikkö **Ville Vastamäki**
puh. 09 310 25902

- kaupunkiympäristön toimiala
- investoinnit

Suunnittelupäällikkö **Riikka Henriksson**
puh. 09 310 25543

- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Hankepäällikkö **Markku Riekkö**
puh. 09 310 39900

- investoinnit

Investointipäällikkö **Mikko Keskinen**
puh. 09 310 20277

- rakentamispalveluliikelaitos (Stara)
- HKL-liikelaitos
- investoinnit

Projektipäällikkö **Maria Sillanpää**
puh. 09 310 36211

- palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)
- työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)
- taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)

Controller **Pia Halinen**
puh. 09 310 25718

- konsernin tytäryhteisöt

Suunnittelija **Anne Alanko**
puh. 09 310 36271

- talousarvioaineisto ja esitysmateriaalit

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@hel.fi

julkaisut.hel.fi

Kaupunginvaltuuston kokoukset
www.helsinkikanava.fi

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

**Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte 09 3101641**

**www.hel.fi
julkaisut.hel.fi**